

Paul Føns Hansen
Sdr. Makholm
Makholmvej 43
Resen
7600 Struer

(2.-3. se bagest)

Dato: 22. oktober 1999
Kontor: 2. kommunekontor
J. nr.: 1997/11122/650-1
Sagsbeh.: ETS/HE
Fil-navn: Åhusetudt

Ved brev af 14. december 1996 har De klaget til Indenrigsministeriet over Tilsynsrådet for Ringkjøbing Amts udtalelse af 6. november 1996, hvori tilsynsrådet tilkendegav, at Struer Kommunes køb af ejendommen "Åhuset", Makholmvej 45, Resen, 7600 Struer, havde været lovligt.

Indenrigsministeriet har nu afsluttet behandlingen af Deres klage vedrørende Struer Kommunes erhvervelse af ejendommen "Åhuset".

Det er Indenrigsministeriets opfattelse, at Struer Byråds beslutning om at erhverve ejendommen var ulovlig, og at Tilsynsrådet for Ringkjøbing Amts ovennævnte udtalelse således er udtryk for en urigtig retsopfattelse.

Det er endvidere Indenrigsministeriets opfattelse, at kommunen har handlet i strid med § 68 i lov om kommunernes styrelse og de i medfør heraf fastsatte regler i bekendtgørelse nr. 472 af 20. juni 1991 om offentligt udbud ved salg af kommunens faste ejendomme ved uden offentligt udbud at have mageskiftet den pågældende ejendom.

Indenrigsministeriet skal beklage den sene besvarelse af Deres henvendelse, der skyldes, at der har været og fortsat er et stort antal sager til behandling i ministeriet.

Her følger en gennemgang af sagens baggrund og en nærmere redegørelse for Indenrigsministeriets opfattelse.

Sagens baggrund

Mellem på den ene side tidligere ejere af ejendommen "Åhuset", senest nu afdøde Jens Yde, og på den anden side ejerne af naboejendommen "Sdr. Makholm", beliggende Makholmvej 43, har der igennem flere årtier været strid om, hvorvidt ejeren af "Åhuset" har ret til at færdes over matr.nr. 3 a, der er en del af "Sdr. Makholm".

Efter Jens Ydes død i begyndelsen af 1996 traf Struer Byråd den 23. april 1996 beslutning om at erhverve ejendommen "Åhuset" af det offentligt skiftede gældsfragåelsesbo efter Jens Yde. Af udskrift af beslutningsprotokollen for byrådets møde den 23. april 1996 fremgår følgende om baggrunden for beslutningen:

"Efter at ejeren, Jens Yde, er død, har advokat A. G. Kampmann, som medhjælper for skifteretten, den 18. marts 1996 opfordret Struer Kommune til at fremkomme med et tilbud på køb af ejendommen.

Struer Kommune har den 20. marts 1996 givet tilsagn om at overtage ejendommen til en pris af 110.000 kr., og er indstillet på at

- overtage ejendommen snarest muligt
- erlægge købesummen kontant
- afholde samtlige omkostninger til stempel, tinglysningsgebyr og udfærdigelse af skøde m.m.
- købet sker med total ansvarsfraskrivelse for sælger
- alt indbo og løsøre, der forefindes på ejendommen på overtagelsesdagen, forpligter køber sig til at fjerne uden beregning."

Ifølge skøde af 1. maj 1996, hvormed ejendommen blev overdraget til Struer Kommune, var ejendommen vurderet til 160.000 kr. ved den seneste offentlige vurdering. Overdragelsessummen androg 110.000 kr. med tillæg af omkostningerne ved handelens gennemførelse. Overtagelsesdagen var den 15. april 1996.

I ovennævnte skøde er der endvidere bl.a. fastsat følgende vilkår for overdragelsen:

"2.

Servitutter:

Ejendommen overdrages med de samme rettigheder, byrder og forpligtelser, hvormed den solgte ejendom hidtil har tilhørt sælger.

...

5.

Oplysninger om ejendommen:

...

Køber er bekendt med, at der ingen faktisk vejadgang er til ejendommen, ligesom køber erklærer sig bekendt med den bestående strid om tinglyst vejadgang mellem ejeren af den solgte ejendom samt naboen Ilse Makholm. Eventuelt erstatningskrav som følge heraf er sælger uvedkommende."

Umiddelbart efter, at Struer Kommune overtog ejendommen, blev selve bygningen på ejendommen ved kommunens foranstaltning fjernet fra grunden ved afbrænding.

I brev af 7. september 1996 til Tilsynsrådet for Ringkjøbing Amt gjorde De – som er bestyrer af "Sdr. Makholm" - gældende, at Struer Byråd havde påført kommunen væsentlige overflødige økonomiske tab ved købet og afbrændingen af "Åhuset", at det fulgte af skødet, at kommunen havde handlet ulovligt som vejmyndighed i forbindelse med anmodninger om vejsyn i relation til ejendommen, at Struer Byråd via pkt. 5 i skødet havde påført kommunen et væsentligt erstatningsansvar, at Struer Byråd havde afgivet urigtige oplysninger til tilsynsrådet, dels vedrørende den omhandlede vejret, dels ved at anføre, at bygningen på den i sagen omhandlede ejendom var nedrevet, og at kommunen ikke havde sørget for oprydning af grunden inklusive afbrændte asbestplader efter afbrændingen eller i

øvrigt havde redegjort over for tilsynsrådet for, hvorvidt kommunen havde afklaret, hvem der ved et salg af grunden skulle bære ansvaret for oprydningen.

Ved brev af 18. september 1996 til Dem oplyste tilsynsrådet, at rådet samme dag havde anmodet Struer Byråd om en udtalelse vedrørende Deres klage over, at byrådet havde påført kommunen væsentlige overflødige tab ved købet og afbrændingen af "Åhuset". Tilsynsrådet anførte videre i brevet, at det, De i øvrigt havde anført i Deres brev, ikke gav tilsynsrådet anledning til at foretage noget.

I anledning af førnævnte anmodning anførte Struer Kommune i brev af 9. oktober 1996 til tilsynsrådet følgende om baggrunden for erhvervelsen af "Åhuset":

"Kommunen har på et rent forretningsmæssigt grundlag erhvervet ejendommen for at nedbringe det offentlige omkostninger. Vejforbindelsen til den købte ejendom har som bekendt været genstand for årtierlange stridigheder mellem grundejerne og har involveret såvel tinglysningsdommer, byret, landsret, højesteret, kommune, amt, ministerium som statsminister. "Sagen" har løbende kostet kommunen urimeligt store ressourcer."

I brev af 12. oktober 1996 til tilsynsrådet fastholdt De, at Struer Kommune havde afgivet urigtige oplysninger til tilsynsrådet om den omhandlede vejret.

Ved brev af 6. november 1996 til Dem afgav Tilsynsrådet for Ringkjøbing Amt udtalelse i sagen. Det fremgik af tilsynsrådets brev til Dem, at kommunen havde købt ejendommen "Åhuset" af det offentligt skiftede gældsfragåelsesbo efter den tidligere ejer, Jens Yde, for et bud på 110.000 kr., og at næsthøjeste bud blev afgivet af Ilse Makholm med 15.000 kr.

På baggrund af den indhentede udtalelse fra Struer Kommune udtalte tilsynsrådet i brevet, at rådet ikke fandt, at kommunens erhvervelse af ejendommen var ulovlig. Som begrundelse herfor anførte tilsynsrådet følgende:

"Det er tilsynsrådets opfattelse, at byrådet har været berettiget til gennem erhvervelse af ejendommen at nedbringe den væsentlige ressourceanvendelse, som ejendommens beliggenhed og vejforhold hidtil har medført."

Med hensyn til det af Dem anførte om, at Struer Kommune havde afgivet urigtige oplysninger over for tilsynsrådet ved at meddele, at bygningen på den i sagen omhandlede ejendom var fjernet ved nedrivning, meddelte tilsynsrådet Dem ved ovennævnte brev, at det efter rådets opfattelse var kommunalretligt irrelevant, om bygningerne var fjernet ved nedrivning eller ved afbrænding.

I Deres brev af 14. december 1996 til Indenrigsministeriet klagede De bl.a. over, at tilsynsrådet ikke havde taget stilling til samtlige klagepunkter, som var anført i Deres breve af 7. september og 12. oktober 1996. De anførte i den forbindelse endvidere, at Struer Byråd i flere forskellige sammenhænge i relation til "Åhuset" og den omhandlede vejret havde handlet retsstridigt.

I anledning af Deres klage anmodede Indenrigsministeriet ved brev af 5. februar 1997 Tilsynsrådet for Ringkjøbing Amt om en udtalelse. I den anledning udtalte tilsynsrådet i brev af 28. februar 1997 til Indenrigsministeriet bl.a., at rådet kunne henholde sig til sine tidligere udtalelser i sagen.

Tilsynsrådet anførte endvidere følgende:

"Hvad angår spørgsmålet om Struer Kommunes erhvervelse af ejendommen "Åhuset" bemærkes, at der gennem de sidste 20 år har bestået en dyb og vedvarende konflikt mellem på den ene side Ilse Makholm og hendes bestyrer Paul Føns Hansen og på den anden side ejeren af "Åhuset" om, hvorvidt sidstnævnte har vejret over Ilse Makholms landbrugsejendom.

Striden har været genstand for talrige retssager i alle tre retsinstanser samt i fogedretten. Striden har endvidere udmøntet sig i utallige henvendelser til Struer Byråd og Tilsynsrådet for Ringkjøbing Amt samt i øvrigt også til Indenrigsministeriet.

Ved at erhverve "Åhuset" og ved at undlade at gøre nogen former for vejrettigheder over Ilse Makholms ejendom gældende, har kommunen fjernet grundlaget for den mangeårige strid, som har betydet et voldsomt og ganske urimeligt ressourceforbrug hos kommunen.

Det er tilsynsrådets opfattelse, at kommunens interesse i at bringe striden og dermed ressourcspildet til ophør, kan legitimere kommunens køb af "Åhuset".

..."

Indenrigsministeriet anmodede herefter telefonisk den 29. juli 1997 tilsynsrådet om nogle supplerende oplysninger, herunder om det af kommunen anførte hensyn til at undgå et fremtidigt ressourceforbrug på sagen efter kommunens opfattelse var begrundet i procesøkonomiske hensyn i forbindelse med forhold, som kommunen var part i, eller om det anførte hensyn til kommunens ressourceforbrug havde sammenhæng med andre forhold, såsom at kommunen skulle træffe myndighedsafgørelser i anledning af henvendelser i sagen. Indenrigsministeriet anmodede endvidere tilsynsrådet om supplerende at oplyse, om den mangeårige strid om vejretten på ejendommen ville kunne være løst uden kommunens mellemkomst.

Tilsynsrådet for Ringkjøbing Amt anmodede på den baggrund ved brev af 1. august 1997 Struer Kommune om en supplerende udtalelse om forskellige spørgsmål vedrørende erhvervelsen af "Åhuset". I brevet anmodede tilsynsrådet Struer Kommune om at oplyse, om det havde været nødvendigt – og i så fald hvorfor – at kommunen købte ejendommen af dødsboet, om en nærmere forklaring på, hvilket fremtidigt ressourcepild, som ville være overgået kommunen, hvis kommunen ikke havde erhvervet ejendommen, samt om at fremsende kopi af afgørelser, herunder domme, vedrørende den ovenfor nævnte vejstrid.

Ved brev af 1. oktober 1997 til Indenrigsministeriet fremkom De med nogle supplerende bemærkninger til sagen i anledning af tilsynsrådets førnævnte anmodning til Struer Kommune. I brevet anførte De bl.a., at enhver, der var interesseret, ifølge skifterettens udtalelser havde kunnet byde på og købe "Åhuset" af dødsboet. De anførte endvidere, at Struer Kommune ikke kunne spare noget ved købet af "Åhuset", idet kommunen selv havde påført sig samtlige omkostninger i den ovenfor omtalte vejstrid ved at tildele "Åhuset" husnumre, der forudsætter brug af veje, som ejeren af "Åhuset" ikke ifølge Deres opfattelse har ret til at benytte. De anførte yderligere, at Struer Kommune havde gjort sig selv til part i sagen om vejstriden, idet De gjorde gældende, at kommunen havde opfordret den tidligere ejer af "Åhuset", Villy Pedersen, til at anlægge hævdsag imod Ilse Makholm vedrørende den før omtalte vejret samt ved ikke at have overholdt en aftale af 18. oktober 1976 om afholdelse af vejsyn på en tidligere, nu nedlagt adgangsvej til "Åhuset". Det var Deres opfattelse, at striden var opstået

som følge af, at denne adgangsvej til "Åhuset" var blevet nedlagt. De anførte i den forbindelse, at ingen retsinstans havde taget stilling til lovligheden heraf.

I anledning af tilsynsrådets førnævnte anmodning fremkom Struer Kommune ved brev af 10. november 1997 med en supplerende redegørelse, hvori der bl.a. er anført følgende:

"Byrådet ønskede at erhverve ejendommen med henblik på at afslutte 20 års idelig inddragelse af kommunen i et privat vejspørgsmål; en sag som kommunen ikke er part i, men som man hele tiden – i form af retssager, forespørgsler og klager til tilsynsråd og ministerier – har været nødt til at bruge endog urimeligt mange ressourcer til at beskæftige sig med.

...."

Angående det ressourcespild, der i fremtiden måtte påregnes at overgå kommunen, såfremt kommunen ikke havde erhvervet ejendommen, udtalte Struer Kommune videre bl.a. følgende:

"Nu er det svært at spå – især om fremtiden – men hvis man betragter de 5 kasser med ca. 900 forskellige dokumenter, der opbevares på borgmesterkontoret foruden det, der ligger i arkivet på teknisk forvaltning og måske også den efterfølgende gennemgang af et lille udsnit af forløb, hvor domstole og ministerier bl.a. har været involveret, får man måske et lille indtryk af, hvilke ressourcer der igennem årene er brugt på denne sag.

...

Til orientering kan oplyses, at byrådet i indeværende periode indtil dato har haft forelagt 137 henvendelser og besvarelser.

...

Det vil ikke tjene noget formål, at medsende kopier af alle de afgørelser og domme, der er faldet i sagen indtil nu.

I stedet har borgmesterkontoret samlet en oversigt over hovedparten af de dokumenter, der indeholder domme eller andre myndigheders stillingtagen til Struer Kommunes afgørelser i denne sag.

..."

Redegørelsen fra Struer Kommune var vedlagt ovennævnte oversigt over ca. 212 dokumenter fra årene 1967 til 1997 og indeholdt endvidere følgende oplysninger om kommunens påtænkte fremtidige anvendelse af arealet:

"I øvrigt kan oplyses, at Struer Kommune for nuværende har en årlig udgift på 30.000 kr. til oprensning af Resen Bæk. Denne udgift kan ved etablering af et sandfang reduceres til 5.000 kr. årligt, og Struer Kommune planlægger derfor nu at etablere et sandfang på det areal, hvorpå Åhuset tidligere var beliggende, eller at anvende dette areal i et magelæg med et mere ideelt placeret areal for oprensning af å-løbet.

Dette påregnes at kunne etableres i 1998, hvorefter kommunen vil kunne realisere en årlig besparelse på 25.000 kr. i forbindelse med vedligeholdelsen af Resen Bæk.

Et forslag om at etablere et sandfang blev godkendt af økonomiudvalget den 5. august 1997."

Struer Kommune har over for Indenrigsministeriet supplerende oplyst telefonisk bl.a., at det ovennævnte mageskifte er gennemført ved, at kommunen til gengæld for afståelse af den i sagen omhandlede ejendom har erhvervet et mere ideelt placeret areal for oprensning af åløbet, samt at kommunen desuden har bevaret retten til at anvende den i sagen omhandlede ejendom som oplagsplads for det opfangede sand fra Resen Bæk. Kommunens besparelse ved disse foranstaltninger skønnes ifølge kommunens oplysninger fortsat at være i størrelsesordenen 25.000 kr. årligt.

Struer Kommune har endvidere telefonisk oplyst, at etableringen af det ovenfor nævnte sandfang er med til at sikre, at Resen Bæk ikke sander til og dermed bevarer sin skikkelse og vandføringsevne længere nede i åløbet, hvor dette er mere sårbart over for oprensning ved gravning.

Indenrigsministeriets udtalelse

De almindelige kommunale tilsynsmyndigheder er ikke almindelige klageinstanser, men fører tilsyn med, at kommunerne overholder lovgivningen, jf. § 61 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 59 af 29. januar 1998). Det almindelige kommunale tilsyn med kommunerne varetages af de tilsynsråd, der er nedsat for hvert amt.

Tilsynet omfatter kun spørgsmål om, hvorvidt der er sket en tilsidesættelse af lovgivningen, herunder offentligretlige retsgrundsatninger, og de almindelige kommunale tilsynsmyndigheder kan således ikke tage stilling til spørgsmål om hensigtsmæssigheden af en kommunes dispositioner.

Tilsynet omfatter endvidere kun spørgsmål omfattet af den lovgivning, der særligt retter sig til offentlige myndigheder, herunder kommunerne, og ikke lovgivning, der gælder for både kommuner og private. De kommunale tilsynsmyndigheder kan således ikke tage stilling til spørgsmål af privatretlig karakter.

Det forhold, at de kommunale tilsynsmyndigheder ikke er egentlige klageinstanser betyder bl.a., at en klage eller en anden henvendelse fra en borger til tilsynsmyndigheden ikke i sig selv medfører en pligt for tilsynsmyndigheden til at realitetsbehandle en sag. De kommunale tilsynsmyndigheder har alene pligt til at rejse en sag, hvis tilsynsmyndigheden – eksempelvis på grundlag af en henvendelse fra en borger – finder, at der er en vis sandsynlighed for, at der foreligger en tilsidesættelse af lovgivning, som er omfattet af tilsynsmyndighedens kompetence.

Indenrigsministeriet er ikke almindelig klageinstans i forhold til tilsynsrådene, men ministeriet fører tilsyn med, at tilsynsrådene ikke tilsidesætter lovgivningen, og at tilsynsrådernes udtalelser ikke er udtryk for en urigtig retsopfattelse eller hviler på et urigtigt faktisk grundlag, jf. § 61 a i lov om kommunernes styrelse.

Indenrigsministeriet har på baggrund af Deres henvendelse og de i sagen foreliggende oplysninger fundet anledning til at tage stilling til spørgsmålet om lovligheden af Struer Kommunes erhvervelse af "Åhuset".

For så vidt angår Deres klage over, at tilsynsrådet ikke har taget stilling til samtlige Deres klagepunkter i breve af 7. september og 12. oktober 1996 til tilsynsrådet, bemærkes, at Indenrigsministeriet ved en gennemgang af sagens oplysninger ikke har fundet grundlag for at antage, at tilsynsrådet ved

at afvise at behandle de øvrige spørgsmål, som De har rejst, har tilsidesat lovgivningen. Indenrigsministeriet har således ikke fundet grundlag for at antage, at De i Deres førnævnte breve til tilsynsrådet har peget på sådanne forhold, eller at der i øvrigt herom i sagen foreligger sådanne oplysninger, som giver grundlag for at antage, at der – ud over kommunens køb af "Åhuset" - har foreligget forhold, som tilsynsrådet har haft pligt til at undersøge nærmere.

Spørgsmålet om kommuners adgang til at erhverve fast ejendom er ikke generelt reguleret i den skrevne lovgivning. Det i denne sag rejste spørgsmål om Struer Kommunes erhvervelse af ejendommen "Åhuset" skal derfor afgøres efter almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse (kommunalfuldmagten) samt efter offentligretlige retsgrundsætninger om saglighed i forvaltningen.

Det er antaget i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis og i den juridiske litteratur, at det efter almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse som udgangspunkt ikke er en lovlig kommunal opgave at drive handel, håndværk, industri eller finansiel virksomhed. En kommune kan således som udgangspunkt ikke erhverve fast ejendom med henblik på at opnå fortjeneste ved videresalg. Endvidere kan en kommune efter de nævnte grundsætninger ikke gennem ejendoms køb søge at begunstige enkeltpersoner.

En kommune kan dog efter de nævnte grundsætninger erhverve fast ejendom med henblik på at varetage kommunale opgaver.

Der kan henvises til Jens Garde og Jørgen Mathiassen, Kommunalret, 1991, side 31 og 50, Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 1994, side 467f, og Erik Harder, Dansk Kommunalforvaltning II, Opgaver, 1987, side 28 og 149ff. Se endvidere Mogens Heide-Jørgensen, Den kommunale interesse, 1993, side 73 og 92ff, der dog forholder sig kritisk over for ovennævnte udgangspunkt.

Det er i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis antaget, at en kommune ikke er afskåret fra at erhverve en ejendom, når kommunen herved varetager en kommunal interesse i at sikre sig rådigheden over ejendommen og dens anvendelse, uanset at kommunen ikke ved erhvervelsen har konkrete planer med den pågældende ejendoms anvendelse. Tilsynsmyndigheden har i sådanne tilfælde særligt påset, at kommunen ved erhvervelsen ikke (også) varetog et ulovligt formål.

Indenrigsministeriet har forstået Struer Kommunes oplysninger således, at formålet med at erhverve "Åhuset" ikke har været at tilgodese den interesse, som Ilse Makholm som ejer af "Sdr. Makholm" måtte have i, at en vejret over hendes ejendom ikke blev gjort gældende, og at formålet med erhvervelsen af "Åhuset" alene har været at varetage hensynet til kommunens forvaltning, herunder ressourceanvendelse.

Indenrigsministeriet har endvidere forstået kommunens oplysninger således, at kommunen fandt, at den ved at erhverve ejendommen kunne begrænse antallet af henvendelser fra især Ilse Makholm vedrørende vejretten og adgangsforholdene til ejendommen, herunder vedrørende andre myndigheders afgørelser om spørgsmål og forhold, som efter Ilse Makholms opfattelse havde betydning for disse spørgsmål.

Spørgsmålet om, hvorvidt Struer Kommune lovligt kunne erhverve "Åhuset", afhænger således af, hvorvidt en kommunes interesse i at undgå at modtage henvendelser fra én eller flere borgere kan begrunde en ejendoms erhvervelse.

Efter Indenrigsministeriets opfattelse følger det af almindelige principper for den offentlige forvaltning, at alle borgere har adgang til frit at rette henvendelse – personligt, skriftligt eller telefonisk – til en kommune vedrørende kommunale anliggender.

Offentlige myndigheder er imidlertid ikke i almindelighed forpligtet til at besvare alle henvendelser, de modtager.

Når en borger retter henvendelse til en myndighed, vil det undersøgelsesprincip, som gælder for den offentlige forvaltning, indebære, at myndigheden er forpligtet til at undersøge, om henvendelsen angår forhold, som myndigheden er forpligtet til at træffe afgørelse om. Såfremt dette må antages at være tilfældet, indebærer undersøgelsesprincippet videre, at myndigheden skal tilvejebringe et fyldestgørende retligt og faktisk grundlag, forinden der træffes afgørelse. Endvidere vil myndigheden være forpligtet til at bekendtgøre afgørelsen for den pågældende, såfremt afgørelsen direkte retter sig imod eller sagen i øvrigt direkte gælder denne person. I sådanne tilfælde vil myndigheden derfor være forpligtet til at vurdere og besvare henvendelser fra en borger.

Der henvises til Carl Aage Nørgaard og Jens Garde, Forvaltningsret, Sagsbehandling, 1995, side 271 f., og John Vogter, Forvaltningsloven med kommentarer, 1992, side 267.

En myndighed kan herudover have en pligt til at besvare henvendelser efter forvaltningslovens § 7, stk. 1, hvorefter myndigheden i fornødent omfang skal yde vejledning til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde. Pligten til at yde vejledning efter § 7, stk. 1, i forbindelse med henvendelser fra borgere gælder kun i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, jf. § 2, stk. 1.

I tilfælde, hvor en borgers henvendelser til en kommune antager en sådan karakter, at de udgør en væsentlig belastning for kommunens personale og/eller ressourcer, kan kommunen imidlertid efter Indenrigsministeriets opfattelse lovligt træffe fornødne foranstaltninger med henblik på at begrænse borgerens adgang til at rette henvendelse til kommunen.

De foranstaltninger, der i denne forbindelse kan fastsættes, må alene forfølge saglige formål og ikke have mere indgribende karakter, end hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt for at tilgodese ovennævnte hensyn til kommunens forvaltning. Det forudsættes endvidere, at tilfælde, der er ens, behandles på samme måde.

Kommunen kan i overensstemmelse hermed lovligt beslutte, at kommunen ikke længere vil besvare henvendelser fra en borger om et bestemt, konkret afgrænset emne. En sådan beslutning vil f.eks. kunne træffes i tilfælde, hvor en borger gentagne gange retter forespørgsler til kommunen med uændret indhold, efter at kommunen har besvaret forespørgslen fyldestgørende.

Det er imidlertid Indenrigsministeriets opfattelse, at køb af fast ejendom med henblik på at undgå en væsentlig belastning af forvaltningen som følge af en eller flere borgeres henvendelser vedrørende den pågældende ejendom overskrider grænserne for, hvilke midler kommunen kan anvende for at varetage de nævnte hensyn.

Det må således generelt anses for tilstrækkeligt for at varetage sådanne hensyn, at den eller de pågældende borger(e) får besked om, at kommunen ikke længere vil besvare henvendelser fra vedkommende om det pågældende emne.

Det er på den baggrund Indenrigsministeriets opfattelse, at Struer Kommunes erhvervelse af ejendommen "Åhuset" ikke var lovlig, og at Tilsynsrådet for Ringkjøbing Amts udtalelse af 6. november 1996 således er udtryk for en urigtig retsopfattelse. Det bemærkes, at Indenrigsministeriet ikke herved har taget stilling til, om betingelserne for, at Struer Kommune på anden måde kunne have begrænset Ilse Makholms og/eller andre borgeres adgang til at rette henvendelse til kommunen, var opfyldt.

Angående spørgsmålet om, hvorvidt kommunen har lidt et tab som følge af den ulovlige disposition, skal Indenrigsministeriet bemærke følgende:

Indenrigsministeriet finder på baggrund af sagens oplysninger at kunne lægge til grund, at Struer Kommune efter erhvervelsen af "Åhuset" har anvendt ejendommen med henblik på at vedligeholde Resen Bæk.

Lov om vandløb (lovbekendtgørelse nr. 404 af 19. maj 1992 som senest ændret ved lov nr. 355 af 2. juni 1999) indeholder bl.a. følgende bestemmelser vedrørende kommuners vedligeholdelse af vandløb:

"§ 7. ...

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen er vandløbsmyndighed for kommunevandløb og for private vandløb.

...

§ 12. For offentlige vandløb udarbejder vandløbsmyndigheden et regulativ, som foruden en tydelig betegnelse af vandløbet skal indeholde bestemmelser om:

...

2) vandløbets vedligeholdelse, jf. kapitel 7,

...

§ 27. Vandløb skal vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.

Stk. 2. ...

...

§ 31. Vedligeholdelsen af offentlige vandløb påhviler vandløbsmyndigheden.

Stk. 2. ..."

Struer Byråd har med hjemmel i § 12 i vandløbsloven den 26. februar 1991 vedtaget et regulativ for Resen Bæk og tilløbet Dynd Å, der bl.a. indeholder bestemmelser om vedligeholdelsen af Resen Bæk.

Indenrigsministeriet finder, at det må lægges til grund, at Struer Kommune med henblik på at sikre en mere ideelt placeret og besparende vedligeholdelsesforanstaltning af Resen Bæk har varetaget opgaver i henhold til vandløbsloven ved at mageskifte den i sagen omhandlede ejendom med en del af en anden ejendom, hvorpå det var mere hensigtsmæssigt at placere vedligeholdelsesforanstaltningen, samtidig med, at kommunen har bevaret retten til at anvende den i sagen omhandlede ejendom som et led i kommunens varetagelse af sine vedligeholdelsesopgaver i henhold til vandløbsloven.

Det er på den baggrund Indenrigsministeriets opfattelse, at kommunen efter den ulovlige erhvervelse af ejendommen har anvendt denne til et formål, som kommunen lovligt kan varetage. Der er således ikke grundlag for at antage, at kommunen som følge af den ulovlige disposition har lidt et tab.

Det fremgår af sagens oplysninger, at Struer Kommune den 15. august 1996 har anmodet Tilsynsrådet for Ringkjøbing Amt om tilladelse til at sælge den i sagen omhandlede ejendom uden forudgående offentligt udbud. Videre fremgår det, at Tilsynsrådet ved brev af 29. august 1996 har meddelt kommunen, at betingelserne for at meddele samtykke til at undlade offentligt udbud ikke var til stede, og at tilsynsrådet derfor ikke kunne imødekomme kommunens anmodning.

Struer Kommune har imidlertid den 4. oktober 1999 over for Indenrigsministeriet telefonisk oplyst, at et mageskifte mellem Struer Kommune og Henning Sørensen, der omfatter en overdragelse af den i sagen omhandlede ejendom til Henning Sørensen, siden er gennemført, uden at ejendommen har været offentligt udbudt.

Kommunen har således ved det omhandlede mageskifte handlet i strid med § 68 i lov om kommunernes styrelse og de i medfør heraf fastsatte regler i bekendtgørelse nr. 472 af 20. juni 1991 om offentligt udbud ved salg af kommunens faste ejendomme.

Da mageskiftet imidlertid er gennemført, er der ikke grundlag for at foretage videre i den anledning, jf. § 61, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Indenrigsministeriet foretager herefter ikke videre i sagen.

Indenrigsministeriet har med en kopi af dette brev gjort Tilsynsrådet for Ringkjøbing Amt og Struer Byråd bekendt med ovenstående.

Med venlig hilsen

Per Hansen

2. Tilsynsrådet for Ringkjøbing Amt

3. Struer Byråd

ad 2. not.:

Hvilket herved meddeles, idet der henvises til det ovenfor anførte, hvorefter tilsynsrådet efter Indenrigsministeriets opfattelse har givet udtryk for en urigtig retsopfattelse ved over for Struer Byråd at tilkendegive, at kommunen lovligt har kunnet erhverve den i sagen omhandlede ejendom med det formål at bringe vejstridighederne og det hermed forbundne ressourceforbrug hos kommunen til op-hør.

Der henvises til j. nr. 1996-951/298.

ad 3. not.:

Hvilket herved meddeles, idet der henvises til det ovenfor anførte, hvorefter kommunen efter Indenrigsministeriets opfattelse dels ikke lovligt har kunnet erhverve den i sagen omhandlede ejendom med det formål at bringe vejstridighederne og det hermed forbundne ressourceforbrug hos kommunen til ophør, dels har tilsidesat reglerne om offentligt udbud ved salg af kommunens faste ejendom ved uden offentligt udbud at have mageskiftet den pågældende ejendom.

Med venlig hilsen

Per Hansen